

Návrh habilitační komise na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta Pedagogická fakulta MU

Habilitační obor Speciální pedagogika

Uchazeč PhDr. Karel PANČOCHA, Ph.D.,

Pracoviště Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity

Habilitační práce Postoje veřejnosti k sociální participaci osob s postižením

Habilitační komise

Předseda prof. PhDr. Marie VÍTKOVÁ, CSc.,
Masarykova univerzita – Pedagogická fakulta

Členové

doc. PhDr. Jaroslav KYSUČAN, CSc.,
Ostravská univerzita v Ostravě - Pedagogická fakulta

doc. PaedDr. Petr FRANIOK, Ph.D.,
Ostravská univerzita v Ostravě - Pedagogická fakulta

doc. Mgr. Kateřina VITÁSKOVÁ, Ph.D.,
Univerzita Palackého v Olomouci – Pedagogická fakulta

doc. PaedDr. Vanda HÁJKOVÁ, Ph.D.,
Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Vědeckou kvalifikaci prokazuje PhDr. Karel PANČOCHA, Ph.D., zapojením do řady vědecko-výzkumných projektů. Vědecko-výzkumná činnost je zaměřena na několik oblastí: oblast inkluzivního vzdělávání a sociální inkluze jedinců s postižením v průběhu jejich biodromálního vývoje, tedy celé životní dráhy, oblast zkoumání předpokladů pro inkluzivní vzdělávání na úrovni školy a pedagogických pracovníků, oblast participace jedinců s postižením na sociálních aktivitách a v neposlední řadě oblast závislostního chování u skupin s obtížným přístupem k drogovým službám. V první řadě se jedná o projekt podpořený MŠMT ČR v letech 2007-2013, o realizovaný výzkumný záměr Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity MSM0021622443 *Speciální potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* pod vedením prof. PhDr. Marie Vítkové, CSc., ve kterém se uchazeč zabýval problematikou determinant inkluzivního vzdělávání. Dále je uchazeč spoluřešitelem výzkumu *Inkluze ve škole jako interdisciplinární problém. Východiska, podmínky, a strategie realizace* (MUNI/M/0012/2013), poskytovatelem je MU (Program podpory výzkumu – Mezioborové výzkumné projekty), 4/2013-12/2015. V letech 2011-2013 byl uchazeč zapojen do mezinárodního projektu *Towards Inclusive Learning Environments in Vocational Education and Training* (LLP-LEO05-06164), ve kterém byly zapojeny vysoké a střední školy z Velké Británie, Estonska a ČR. Projekt byl zaměřen na vytvoření nástroje pro podporu a rozvoj inkluzivního vzdělávání na středních školách,

konkrétně v případě uchazeče na kulturu školy. V případě tématu intervence a prevence užívání návykových látek u jedinců s postižením uchazeč úzce spolupracuje centrem SARDI – *Substance Abuse Resources and Disability Issues* při Wright State University, USA, kde uchazeč byl na stáži v rámci Fulbrightova stipendijního pobytu v roce 2009. Výstupem realizovaných projektů je habilitační práce „*Postoje veřejnosti k sociální participaci osob s postižením*“, monografie *Postižení jako axiologická kategorie sociální participace* (Brno, MU, 2013), řada kapitol v monografiích, článků v recenzovaných časopisech a sbornících u nás a v zahraničí. Z vyžádaných přednášek, na kterých byla prezentována dílčí výzkumná šetření, jmenujme alespoň nejvýznamnější mezinárodní konference: Disability Studies Conference, Lancaster University (UK, 2012, *People with Disabilities in the Czech Republic: Between Invisibility and Inclusion*), Creating Competence – Innovations in Learning and Development, JAMK University of Applied Sciences – Jyväskylä (Finland 2012, *Attitudes Towards People with Disabilities and Inclusion Comparing Students of Education with General Public*), The 8th International Conference on Education – Institute of the East Aegean INEAG, Samos (Greece, 2012, *Contextualizing disability within the Czech Republic: between Invisibility and Inclusion*) a 6. Symposium Internationale Heil- und Sonderpädagogik – Ludwig-Maximilians Universität, München (Německo, 2013, *Social Acceptance of People with Disabilities as a Key Factor for Participation*).

PhDr. Karel PANČOCHA, Ph.D., přispěl svou účastí na výše uvedených výzkumných projektech k šíření poznatků ze sledovaných oblastí do teorie a praxe. Publikováním a aktivním vystupováním na tuzemských a zahraničních konferencích významně podpořil šíření získaných poznatků a zkušeností z vědecko-výzkumné činnosti směrem k odborné veřejnosti i studentům.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Speciální pedagogika na MU.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

PhDr. Karel Pančocha, Ph.D., vystudoval v letech 1996-2000 bakalářský stupeň Anglo American University v Praze, poté nastoupil do magisterského studia učitelství pro střední školy, obor anglický jazyk a speciální pedagogika na PdF MU, v roce 2005 složil rigorózní zkoušku a obhájil rigorózní práci na téma *Sociální charakteristiky klientů v procesu léčby závislosti*. V letech 2004-2007 absolvoval doktorský studijní program v oboru Speciální pedagogika, složil doktorskou zkoušku a obhájil disertační práci na téma *patologické závislosti v kontextu speciálně pedagogické teorie a praxe*, práce vyšla knižně jako výzkumná monografie v roce 2006 pod názvem *Speciálně pedagogická dimenze závislostního chování*. V roce 2007 ukončil bakalářské studium na FF UP v Olomouci v oboru andragogika. V letech 2005-2007 působil jako lektor anglického jazyka (Sinclair Community College, Dayton, Ohio, USA), v roce 2007 nastoupil na Pedagogickou fakultu MU jako odborný asistent, nejprve na katedru Speciální pedagogiky, v roce 2010 založil *Institut výzkumu inkluzivního vzdělávání* a je jeho vedoucí.

Pedagogickou činnost PhDr. Karla Pančochy, Ph.D., reprezentuje výuka speciální pedagogiky, speciální andragogiky a metodologie pro speciální pedagogy na úrovni

bakalářské, magisterské a doktorské. Konkrétně se zabývá problematikou inkluzivního vzdělávání, rozvojem oboru speciální andragogika, problematikou dospělých osob se zdravotním postižením, sociální inkluzí, sociálními patologiemi u osob se zdravotním postižením a metodologií výzkumu ve speciální pedagogice. Kromě toho vyučuje předmět společného základu v anglickém jazyce Special Education I., Special Education 2 (cca 40 zahraničních studentů ročně v rámci MU). Podílí se na vedení závěrečných prací (v letech 2009-2013 11 bakalářských a 23 diplomových prací), je konzultantem rigorózních a disertačních prací (ročně cca 9 prací). Je rovněž členem státní zkušební komise pro bakalářské a magisterské studium, rigorózní řízení v oboru Speciální pedagogika.

V roce 2011 realizoval projekt z Fondu rozvoje vysokých škol na téma *Sociální patologie u osob s postižením* – cyklus přednášek hostujících profesorů (FRVS 2673/2011). Pro doktorandy každoročně organizuje z projektu specifického výzkumu odbornou konferenci s vydáním výzkumné monografie (2013 – *Facilitátory a bariéry v inkluzivním prostředí*, 2012 – *Celoživotní inkluzivní vzdělávání – možnosti a perspektivy*, 2011 – *Perspektivy výzkumu inkluzivního vzdělávání*). Je mentorem POSTDOK 1 – *Zaměstnávání čerstvých absolventů doktorského studia k vědecké excelenci* (OP VK, 2012-2015, 2 postdoktorandi).

Pedagogické texty jsou uvedeny 3 s e-learningovou podporou (*Special Education 2, Úvod do speciální andragogiky, Andragogická didaktika*).

V letech 2001-2012 je vykázáno 14 zahraničních stáží, z toho 3 trvaly čtyři měsíce (Finsko, 2x USA), 1 byla měsíční (Slovinsko), ostatní kratší, vesměs se jednalo o týdenní pobyty ERASMUS).

Z univerzitních aktivit je třeba ještě uvést členství v Akademickém senátu PdF MU (2000-2011, z toho v letech 2009-2011 – předseda AS), 2002-2007 členství v Akademickém senátu MU (z toho v letech 2003-2004 jeho místopředseda), od roku 2012 člen Rady pro hodnocení vzdělávací činnosti MU a koordinátor pro kvalitu bakalářských a magisterských studijních programů PdF MU.

Z mimouniverzitních aktivit lze uvést např. jmenování znalcem v oboru školství a kultury, odvětví pedagogika, spec. Speciální pedagogika (2008) nebo člena vědecké rady časopisu *Journal of Exceptional People*, on-line ISSN 1805-4986, print ISSN 1805-49782013.

Ocenění vědeckou komunitou

PhDr. Karlu Pančochovi., Ph.D., byla udělena v roce 2004 **Cena děkana** za významnou tvůrčí činnost a reprezentaci fakulty (aktivní podílení na chodu katedry speciální pedagogiky, účast na zahraničních stážích, v akademickém senátu a vysoce hodnocená diplomová práce), v roce 2007 **Cena děkana** za monografii *Speciálně pedagogická dimenze závislostního chování*.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Speciální pedagogika na MU.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Ve všech třech posudcích je vyjádřeno pozitivní hodnocení habilitačního spisu *Postoje veřejnosti k sociální participaci osob s postižením* PhDr. Karla Pančochy, Ph.D. Jde o originální teoreticko-empirickou práci, s využitím jak popisné, tak inferenční statistiky. Ucelené výsledky výzkumných šetření zaměřené na postoje veřejnosti k inkluzi a vůči lidem s postižením jsou zpracovány ve dvou hlavních šetřeních *Postoje veřejnosti k sociální participaci osob s postižením*, jeden je z roku 2011-2012, druhý z let 2012-2013. Velikost souborů čítá vždy cca 1 800 respondentů. Cílem rozsáhlého textu je analýza postojů české veřejnosti k participaci osob s postižením na společenském životě se zaměřením na oblast vzdělávání, zaměstnávání a sociálních vztahů. Téma je pojednáno vyčerpávajícím způsobem. Získané výsledky byly komparovány s výzkumy již provedenými, a to zejména v zahraničí. Jako přínosná byla hodnocena rovněž teoretická část práce, zejména zpracování pasáže týkající se koncepce sociální participace, která je autorem pojata jak v makrosociálních, tak v mezosociálních souvislostech. Oponenti shodně konstatovali, že se autorovi podařilo zpracovat odbornou studii, ve které je vyváženě spojená teorie s výzkumem a současnými požadavky praxe. Celý text je považován za kompaktní a vysoce terminologicky odborný. Členové habilitační komise se ztotožňují s pozitivním hodnocením oponentů habilitačního spisu PhDr. Karla Pančochy, Ph.D., a kladně hodnotí jeho přínos pro rozvoj oboru Speciální pedagogika včetně jejích interdisciplinárních přesahů, jak z hlediska teorie, tak praxe.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Speciální pedagogika na MU.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise	5
počet členů komise přítomných hlasování	5
počet odevzdaných hlasů	5
z toho	
kladných	5
záporných	0
neplatných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče docentem v oboru Speciální pedagogika. na zastavení řízení.

Brno, 8. 10. 2013

prof. PhDr. Marie VÍTKOVÁ, CSc.,

doc. PhDr. Jaroslav KYSUČAN, CSc.,

doc. PaedDr. Petr FRANIOK, Ph.D.,

doc. Mgr. Kateřina VITÁSKOVÁ, Ph.D.,

doc. PhDr. Vanda HÁJKOVÁ, Ph.D.,